საქართ. მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა რევოლიუციონ პარტიის — მთავარ კომიტეტის ორგანო.

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 45,000 მ. სამგლოვიარო განცხადება პირველ გვერდზე 150,000 მ.; უკანასკნელზე 100,000 მ. კანტორა ღიაა დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

ფასი 2000 მან. № 125 ... 1922 წ.

ბიბლიოთეკა ... ВКП (б)

ბიბლიოთეკა БИБЛИОТЕКА Музея Рев. Груз.

1631

ყოველდღიური გაზეთი
ტრიბუნა
ორგანო მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის მთავარი კომიტეტისა.
1922 წლის 1 იანვრიდან თვეში გაგზავნით ღირს 45.000 მანეთი.
ცალკე ნომერი ყველგან 2000 მანეთი.
უფასოდ გაზეთი არავის გაეგზავნება.
ხელის მოწერა მიიღება თვის 1 რიცხვიდან.
რედაქციის და კანტორის მისამართი: ტფილისი, სასახლის ქ. № 6.

ხელოვნების სასახლე
სერგიევის ქუჩა № 13.
ხუთშაბათს, იანვრის 19-ს
სრულიად საქართველოს მწერალთა კავშირის საბჭოს
მორიგი მეცხრე
ლიტერატურული ხუთშაბათი.
ი. გრიშაშვილის
მოხსენება.
მოხსენების საგანი: ახლად გარდაცვალებული, სახალხო მგოსანი
ჰაზირა
დასწრება ყველას შეუძლიან,
შესვლა უფასოა.
დასაწყისი ადამის 6 საათზე.

განცხადება

ს. ს. ს. რესპუბლიკის საბჭოების მოამწვევი ცენტრალური საარჩევნო კომისია მოთავსებულია საქართველოს რევკომის სასახლეში, ოთახი № 22, ტელეფონი № 11—69. ცნობების მიღება შეიძლება ყოველ დღე 10-დან 2 საათამდე.

პირბადეს აფარებენ

მენშევიკები და მემარჯვენე ფედერალისტები პირბადეს აფარებენ და პოლიტიკური ბრძოლის დროს შეცდომის მიჰყავთ გულმართლი და უდანაშაულო ელემენტები. მისი მაგალითები არ ცოტა მოიპოვება ჩვენს მიმდინარე პოლიტიკურ ცხოვრებაში და ჩვენი ვალია ეს ფაქტები ადვნიშნოთ, მაღალფარდოვანი გაპიარებული წარმომადგენლებით მათ და მის მშრომელთა ფართო წრეები დავიფაროთ მეამბოხეს გაუგებრობისაგან.

რამ ამ მდგომარეობას ადნიშნული მემარჯვენე პარტიათა პოლიტიკური ფარისევლობა მშრომელი ხალხის წინაშე და ბრძოლის ამ გარყვნილი მეთოდის ასე მოხერხებულად გამოყენება? რად ამჟღავნებს საბჭოთა სისტემის მოწინააღმდეგე ჯგუფები იარაღის ხერხით თავის მისწრაფებათათვის გზის გაკვალვას?

ყოველ გზაჯვარედინზე ყველა გამვლელ-გამომვლელს მენშევიკ მემარჯვენე ფედერალისტები უცდიან უშტკიცებენ: ჩვენ არ ვიზიარებთ საბჭოთა სისტემას საქართველოში მხოლოდ იმიტომ, რომ ის არის არსებითად უცხოეთის ბატონობა ჩვენს ქვეყანაში. ჩვენ სავსებით შეურიგდებით მშრომელთა სახელმწიფოს, რომ იგი ქართველ მშრომელთა ხელში იყოს.

გამოუცდელი მუშა, ან გლეხი ამ განცხადებას დიდ ახალიზს არ უკეთებს, მკითხავ ფრთხილ განცხადებასთან აქვს საქმე და გაუგებრობის ქსელში ებმება.

მართლაც და ბევრი რამ აქვს, ჩვენ სახელმწიფოებრივს მუშაობას უარყოფითი სახე ეროვნული პოლიტიკის თვალსაზრისით და საქმით ხიდამაგიც არის იმისათვის, რომ შავი ხროვების ხალხმა წრფელი და წმინდა მოღვაწეთა პირზე ეიდლონ და თავის პოლიტიკური ფიზიონომია დამალონ. ამ გარემოებას დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს საბჭოთა სახელმწიფო მოღვაწეობისაგან, ცხადია და მით უნდა მოისპოს უკანასკნელი ნიადაგი იმ ვაჟბატონებისათვის, რომელთაც ამ არა ნორმალური მოვლენების გამო საშუალება აქვთ დამალონ თავისი რეალი პოლიტიკა და იერიშები სხვა გზიდან მიიტანონ მშრომელთა სახელმწიფოს წინააღმდეგ.

მაგრამ საკითხავია: მართლა საქართველოს ეროვნული ბედი აინტერესებს მათ „მიჯნურად“ ქცეულს მემარჯვენე ელემენტებს დღეს, თუ უმთავრესი იმპულსი მათი ოპოზიციონური პოზიციისა მდგომარეობს რევოლიუციის ორიენტაციის ირგვლივ, თუ მოსახლეობის დაფასება ბაზის ის ბრძოლის მასალა, რომლითაც საზრდოობს არსებითად მემარჯვენე ჯგუფები საქართველოში? ვინც თვალ-ყურს ადევნებს ჩვენი ცხოვრების სინამდვილეს, ვინც იცნობს კონკრეტ ფაქტებს ამ ბრძოლის ახალი ისტორიისას, ის იტყვის გადაჭრით: დიახ, ბრძოლის მთავარი მიზეზი რევოლიუციის ორიენტაციაში, საერთაშორისო ვითარების დაფასებიდან გამოსულ განსხვავებაშია.

იყავით ტფილისის საბჭოთა არჩევნების კრებებზე? იქ მოითხოვდა მემარჯვენე პარტიები პროპორციონალურ სისტემას არჩევნებისას. სახალხო სახლში ორჯერ მოხდა განათლების მუშაკთა ყრილობისათვის დელეგატთა ასარჩევი კრება. იქ მემარჯვენეები უარყოფდნენ პროპორციონალურსა და პერსონალურ წესსაც არჩევნებისას; საორგანიზაციო ბიურომ უმთავრესად ქართველებისაგან შედგენილი სია წამოაყენა სახალხო სახლში მომხდარ კრებაზე და ისიც სხვა და სხვა ჯგუფებიდან ამოკრეფილი პირთაგანებისაგან. ღადებითი მუშაობის თვალსაზრისით მიუდგა ბიურო ყრილობისათვის ასარჩევ დელეგატების არჩევას, მაგრამ როგორ შეხვდნენ მას მემარჯვენეებმა? არ შეიწყნარეს სია მიუხედავად იმისა, რომ ქართველებისაგან შესდგებოდა უმთავრესად. მიუხედავად იმისა, რომ თითქმის ყველა ჯგუფებისაგან შემდგარი სია იყო. რატომ? იმიტომ, რომ წარდგენილი სია ვერ აკმაყოფილებდა მათთვის საჭირო თავდასხმითი პოლიტიკის ხაზს. ასეთა ძახილი პატარა თეატრში. უმეტესად ქართველებისა საორგან. ბიუროს მიერ წარმოდგენილს სიაში, ისიც არა მარტო საბჭოთა სისტემის მიმღები ხალხი. მაგრამ აქაც თვისი პოლიტიკის აქტიური გამტარებელი ხალხი არჩიეს მემარჯვენეებმა და მხოლოდ თავისიანებთან შემდგარი სია დაუპირდაპირეს ყოველის მხრით გონიერად შემდგარს სიას. დაივიწყეთ ეროვნული მომენტი, ოდონდ ქართველები იყონ სახელმწიფოს სათავეშიო“ და თვისი მეორე სახე გვიჩვენეს, იანუსი გამოჩნდა და პოლიტიკური გაყალბობის მოთამაშეც დავინახეთ.

არა, ბატონებო!.. თქვენ არ შეურიგდებით მშრომელთა სახელმწიფოს, თუ გინდ ის მარტო ქართველებისაგან შესდგებოდეს!

ბრძოლის საგანი ჩვენსა და თქვენს შორის რევოლიუციის საკითხია და არა ეროვნული საკითხი. აქ თავი ვერ დამალეთ და საქმეებმა თქვენმა გამხილათ თქვენ.

ქართველო მშრომელო, არ დაივიწყო

საბჭოთა არჩევნების დღეები მოახლოვდა. რევკომები საბჭოებმა უნდა შესცვალოს. მშრომელთა წარმომადგენელს ადგილი უნდა დაუთმოს „რევკომელებმა“. მისი სიტყვა უნდა იქნეს სიტყვა ქვეყნის მბრძანებლისა და ხელმძღვანელისა, იგი უნდა იქნეს ქვეყნის ბატონ-პატრონი.

არ უნდა დაივიწყოს ქართველ ხალხს, რომ დღეს მისი გამოცდის, მისი მუშაობის, მისი ენერგიის დაქიმვის დღეა. არ უნდა დაივიწყოთ ჩვენს გლეხებს, რომ მან უნდა უპატრონოს ჩვენს გლეხურ ქვეყანას.

კარგად უნდა დაიხსომოს ქართველმა მშრომელმა, რომ არც ერთი ხმა არ მისცეს ყოფილ მიწის მფლობელს, ვაჭარს, ჩარჩს, კაპიტალისტს და რევოლიუციის ფრონტის დეზერტირს. არც ერთი ხმა არ უნდა მისცეს მას, ვინც ახალ ავანტიურას ებღაუჭება, ახალ ომს უმზადებს გაძვალ-ტყავებულ ჩვენს ქვეყანას. არც ერთი ხმა არ უნდა მისცეს მას, ვინც პარტიულ კარიერას ახალისებს ქვეყნის ინტერესებს და ბატონობის სიგიჟით დამთვრალი ხმალის სალესად ემზადება.

ვინ არიან ყველა ესენი? ამას განმარტება არ უნდა. 1917 წლის თებერვლიდან ქართველმა ხალხმა კბილი გაუსინჯა ყველა პოლიტიკურ პარტიას და კიდეც დარწმუნდა მათ ავ-კარგიანობაში.

იგი იცნობს მენშევიზმს, როგორც ბატონობის მაძიებელ ძალას, რევოლიუციის დეზერტირს, ეროვნული თავისუფლების მტერს, სანამ ეს უკანასკნელი მისი ტაქტიკის საკითხად არ გადაიქცა, მოიწადინეს, რომ საქართველოში ახალი ომი გაჩაღდეს.

იგი იცნობს მემარჯვენე ფედერალისტებს, როგორც უსახო და დაბნეულს პოლიტიკურ პარტიას, უშნო დამატებას მენშევიკური ლაშქრისა; იგი იცნობს ერებს, როგორც უდღეო ხალხს და უნიადაგოს საქართველოს სინამდვილეში. იცნობს ეროვნულ-დემოკრატებს, როგორც თავად-აზნაურობის და ბურჟუაზიის მომხრეებს. მან იცის ყველა ამათი სახე და ფიზიონომია და ამიტომ იგი არც ერთ ხმას არ მისცემს ზემოდ დასახელებულ პარტიებს.

ქართველ მშრომელ ხალხს სურს მოსვენება და სამეურნეო ცხოვრების მოწესრიგება; მას სურს არა ომი, არამედ მშვიდობიანობა, არა ახალი ავანტიურა, არამედ აწეწილი ცხოვრების ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენება. ამიტომ იგი მონახავს ისეთ ძალას, რომელიც არც მარტო საკუთარი ბატონობისათვის ბრძოლით არის გატაცებული, არც ხელს უწყობს ახალ ომს საქართველოს ხარჯზე, არც ქართული კულტურის წინაშე ბოროტად იდიმება. ასეთ ძალას მონახავს მშრომელი ხალხი და მას ჩააბარებს ქვეყნის მართველობას.

ახალი ამბები

— ი. გრიშაშვილის მოხსენება ხუთშაბათს, იანვრის 19-ს სრულიად საქ. მწერალთა კავშირის ინიციატივით, გაიმართება მორიგი ლიტერატურული ხუთშაბათობა. ი. გრიშაშვილი წაიკითხავს მოხსენებას ახლად გარდაცვალებულ სახალხო მგოსანზე: „ჰაზირა, როგორც ტფილისის ბიჭეგმა“ დასწრება ყველასთვის. შესვლა უფასოა.

— სრულიად საქართველოს პროფკავშირთა 1 დღე ყრილობის დელეგატთა საყურადღებოდ ს. პ. ს. პრეზიდიუმი სთხოვს ყრილობის ყველა პროვინციებიდან ჩამოსულ დელეგატებს ჩამოიტანონ თან ქვეშსაგები.

— განათლების სახალხო კომისარიატში. დამთავრდა ჰუმანიტარულ ტეხნიკუმების პროგრამების, სამკურნალო გეგმების, სასოფლო მეურნეობის ერთ კვირიან კურსების და ინდუსტრიალურ ტეხნიკუმების ნუსხების დაბეჭვდა. განათლების კომისარიატი კავკასიის ცალკე ლაშქრის წარმომადგენელთან ერთად აწესრიგებს მეცადინეობას ყველა სასწავლებლებში, რომლებშიაც მეორე რიგად იმეცადინებენ ჯარის ნაწილები, უფრო მიზანშეწონილ გადაჯგუფების მოხდენით. მეცადინეობა სასწავლებლებში განახლდება 20 იანვრიდან.

— ქალაქის ადწერილობა. ცენტრალურ სტატისტ. კომ. სამმართველოსთან დარსებულია ცენტრალური ბიურო ქალაქის მცხოვრებთა ადწერის მოსაწყობად. ბიურო უკვე შეუდგა მუშაობას და ამ ქამად საბოლოოდ იმუშავებს აღწერილობის გეგმას, რომელშიაც ზოგი ერთი ცვლილებანი შეიტანეს სამ. კომისარიატებმა.

— წარმოებითი კოოპერაციის განყოფილება. ცეკავშირის არა სავაჭრო განყოფილებასთან იხსნება სასოფლო სამეურნეო და წარმოებით კოოპერაციის ქვე განყოფილება.

ექსპორტ-ტრანსპორტის განყოფილება. ცეკავშირმა აღძრა შუამდგომლობა, რომ მას მიეცეს ნება ტფილისსა და ბათომში გახსნას სატრანსპორტო საწყობები.

— კონსტანტინეპოლის განყოფილება. ცეკავშირის გამართველობამ გადასწყვიტა დაარსოს განყოფილება კონსტანტინეპოლში, რისთვისაც იქ გაიგზავნება სავაჭრო განყოფილების გამგე ამხ. წულუკიძე.

— სოხუმის ნავთ-სადგურში შეუდგნენ პრაქტიკულ ზომების მიღებას რეიდზე მდგომ გემების განტვირთვის გასაადვილებლად.

რუსეთი

მოსკოვი. 13 იანვარი. ტაგანროგის ლითონის ქარხანაში მუშაობა სდუღს. ჩამოსხმულ ა 82.000 ფუთი ფოლადი 55.000 ფუთის ნაცვლად მაგიერ.

არხანგელსკი 6 იანვარი. (რადიო). ლონდონიდან მოსული არხანგელსკის საგარეო ვაჭრობის წარმომადგენელი ამხ. პაპოვი ამბობს, რომ საზღვარგარეთელები, რომლებიც წინათ უცქეროდნენ რუსებს, ეხლა დიდის ინტერესით ეპყრობიან. რუსეთის პრესტიჟი ძლიერ მაღლა სდგას. მიუხედავად შიმშილისა და სიდატაკისა მას ძლიერ ქვეყნად სთვლიან. ჩვენ ბრძოლის იდეას ადტაცებაში მოყავს ყველა მიმხრობე უცხოელი.

დამშეულთა დამხმარე ცენტრალური კომიტეტის ანგარიშები.

მოსკოვი. 12 იანვარი. (რადიო). 1921 წლის დეკემბერში შემოვიდა სულ 13.167,000,000 მანეთ. წინათ შემოსულით 43,858,000,000 მანეთი დახარჯულია 16 მილიარდი მანეთი. წინათ დახარჯულით 35 მილიარდი მანეთი. სურსათი შემოვიდა 504 ფუთი, წინათ შემოსული პურით 2,114,000 ფუთი, სხვა სურსათი 638,000 ფუთი.

უცხოეთი

ბერლინი. იანვ. პარიზიდან მიღებულ ცნობებით უმაღლესმა საბჭომ დაამტკიცა ჯამი გერმანიის გადასახადისა 1922 წლისათვის 720 მილ. ოქროთი და 1,450 მილიონი საქონლით.

ბერლინი 13 იანვ. საფრანგეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა მილერანმა დაამტკიცა მინისტრის კანონის პროექტი.

ნაუენი. ირლანდიის პრეზიდენტად არტურ გრიფიტის არჩევის შემდეგ შესდგა ირლანდიის კომიტეტი. დანიშნულია ფინანსთა, გარეშე საქმეთა და შინაგან საქმეთა მინისტრები, აგრეთვე ადგილობრივი თვითმართველობისა, საზოგადოებრივი ეკონომიკისა და დაცვის მინისტრებიც.

ნაუენი. 18 იანვარი. დამოუკიდებელ სოციალისტების ცნობით ლეიპციგში, ფრანგმა სოციალისტმა ფოროში მოითხოვა სრულიად ევროპის კონფერენციის მოწვევა, ყველა სოციალ-დემოკრატიულ, დამოუკიდებელ და კომუნისტურ პარტიების და აგრეთვე ინგლისის მუშათა პარტიის წარმომადგენელთა კონფერენციის მოწვევა ხსნულიად ევროპის მუშათა გაერთიანებისათვის.

პარიზი. „ლექსიონ ფრანსეზ“ იძლევა ზოგიერთ დაწვრილებით ცნობებს საფრანგეთის დეპუტატთა პალატაში სხდომის დროს მომხდარ სკანდალის შესახებ, როდესაც იხილავდნენ კომუნისტ მადინესა და მარტის სატუსაღოდან განთავისუფლების საკითხს. როდესაც დეპუტატი ბერტრანი ლიბერალურად შეხვდა, ბერანჟემ შესახებ სთქვა: „ის 20 წლის იყო, როდესაც იგი გამოვიდა პირველად პროტესტით ბოროტ ომის წინააღმდეგ, რომელიც გამოიწვია საფრანგეთმა, ყველა მინისტრები და პრეზიდენტი ბოროტ-მოქმედებიო“. „სიტყვებიც არ არის, სწერს გაზეთი, იმისათვის, რომ აგვეწეროთ ის წარმოუდგენელი აურზაური, რომელიც ასტყდა ამ სიტყვების შემდეგ. ბერტრანს მისცეს წინადადება, რომ უარი ეთქვა თავის სიტყვებზე, მაგრამ მან არ შეასრულა. ეს მოთხოვნილება და დასტოვა სხდომის დარბაზი. ამის შემდეგ „უკიდურეს“ სოციალისტებმა იმღერეს ინტერნაციონალი, ცენტრმა კი მარსელიეზი. დაბნეულმა თავმჯდომარემ სხდომა დახურულად გამოაცხადა და პირველი გამოვიდა სხდომის დარბაზიდან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამშაბათს, იანვრის 17-ს საქ. მემ. სოც.-ფედ. პარტიის მთავარს ბიუროში (ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 1) საღამოს სწორედ ექვს საათზე

ამხ. თედო ღლონტი გააკეთებს საჯარო მოხსენებას

მოსკოვი

დარბაზში შესვლა ბილეთებით, რომელიც დარიგდება ორშაბათს დილის 9 საათიდან „ტრიბუნა“-ს რედაქციაში.

დეკრეტი № 88

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლუციონური კომიტეტისა.

საფონდო კომისიის შესახებ.

სამუშაო ხელფასის ფონდების რაციონალური გამოყენებისათვის საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლუციონური კომიტეტი ადგენს:

1. რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოსთან მოეწყოს საფონდო კომისია, შემდგარი ექვსი წევრისაგან, რომელთაც დანიშნავენ (თითო-თითოს) სახალხო კომისარიატები: სასურსათო, შრომისა და ფინანსთა, საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს შრომის განრიგების განყოფილება, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო და მუშათა კოოპერაციის ცენტრი.

შენიშვნა 1: საფონდო კომისიის პირადშემადგენლობას დაამტკიცებს ეკონომიური საბჭო.

შენიშვნა 2: საფონდო კომისიის წევრთ დანიშნებათ მუდმივი მოადგილენი, რომელთაც დაამტკიცებს ეკონომიური საბჭო

შენიშვნა 3: საფონდო კომისიის თავმჯდომარეს და მის მოადგილეს დანიშნავს ეკონომიური საბჭო კომისიის წევრთაგან.

2. საფონდო კომისიის დანიშნულებას შეადგენს:

ა. აღრიცხვა და ხელშეწყობა მიკუთვნება სამუშაო ხელფასის სახელმწიფო ფონდისათვის სასურსათო და ფართო მოხმარების საგნებისა და ფულის ნიშნებისა.

ბ. განაწილება სამუშაო ხელფასის სახელმწიფო ფონდისა,—შრომისა, შრომის სასყიდლის მომქმედი ნორმების თანახმად,—მომხმარებელთა ცალკე ჯგუფებს შორის, რომელნიც სახელმწიფო მარაგზე იმყოფებიან და აგრეთვე მაზრებსა, ქალაქებსა და რაიონებს შორის.

გ. დაწესება ფასისა პროდუქტებისა და საქონლისათვის, რაც სამუშაო ხელფასის ნატურ-ნაწილად გაიცემა.

დ. განსაზღვრა იმ საწარმოო და სხვა დაწესებულებათა, რომელთა მუშა-მოსამსახურენი გადაყვანილ უნდა იქნენ სახელმწიფო მომარაგებაზე ან ამისაგან გამორიცხულნი.

ე. განხორციელება სახელმწიფო საწარმოო და სხვა დაწესებულებათა მუშა-მოსამსახურეების რიცხვის შემცირებისა განსაზღვრულ ნორმამდე და აგრეთვე შემუშავება ამ ნორმების უმეტესად შემცირების პროექტისა გარემოებათა ცვლილების მიხედვით.

ვ. თვალყურისდევნება, რათა სამუშაო ხელფასის სახელმწიფო ფონდში მისი ცალკე ნაწილების თავის დროზედ შედიოდეს.

3. საფონდო კომისია დაანაწილებს სამუშაო ხელფასის სახელმწიფო ფონდს:

ა.—მთავარ-განყოფილებებსა, სამმართველოებსა და უწყებებზე—დაწესებულებათათვის (რომელნიც სახელმწიფო მარაგზე იმყოფებიან 5)—მთელი უწყების შტატის მიხედვით; საწარმოო დაწესებულებათათვის-კი საბიუჯეტო—სანაჭრო სისტემით, ხოლო იმ პირობით, რომ გადამეტებული არ იქნეს ამ მრეწველობის ძველი დარგისათვის დაწესებული შტატები.

ბ.—ცალკე საწარმოო და სხვა დაწესებულებებზე: ამასთანავე, ქალაქებისა და მაზრების ხვედრი ნაწილები შეერთებულ უნდა იქნეს, შრომის სასყიდლის ნორმების მიხედვით, იმ განაწერთა თანახმად, რომელსაც შეიმუშავებენ მთავარი განყოფილებანი, სამმართველოები და უწყებანი.

4. საფონდო კომისიის უფლებამოსილებით უკანონოდ ჩაითვლება ყოველგვარი ცვლილება ფონდის რაოდენობისა და მისი ნაწილების შეფარდებისა, რაც განსაზღვრულია კომისიის მიერ მთავარი განყოფილებათა, სამმართველოთა და უწყებათა მუშა-მოსამსახურეების სამუშაო ხელფასისათვის; აგრეთვე უკანონოდ ჩაითვლება, საფონდო კომისიის უფლებამოსილოდ, ყოველგვარი ასიგნება ფულისა, სასურსათო, ნივთობრივი, მასალისა და სხვა რესურსებისა მთავარ განყოფილებათა სამმართველოთა და უწყებათათვის შრომის სასყიდლის მიცემისა და ამ რესურსების დახარჯვის მიზნით.

5. საფონდო კომისიას უფლება ეძლევა შეიმუშაოს დებულებანი, ინსტრუქციები და წესები თავისი ადგილობრივი ორგანოებისათვის, აგრეთვე—ცენტრალურ სახელმწიფო დაწესებულებათან და სახელმწიფო ბიუჯეტის ნაწილთა მქონებლებთან ურთიერთობრივი დამოკიდებულებისათვის და აგრეთვე, საერთოდ, ამ დეკრეტის განვითარებისათვის.

6. საფონდო კომისიის დებულებანი, ინსტრუქციები და წესები ძალაში შედის ეკონომიური საბჭოს მიერ დამტკიცების შემდეგ.

7. უკეთუ რომელიმე დაინტერესებული უწყება თანახმა არ იქნება საფონდო კომისიის დადგენილებისა—შეუძლიან საკითხი გადასაწყვეტად ეკონომიურ საბჭოში გადაიტანოს, ხოლო ამით საფონდო კომისიის დადგენილების აღსრულება არ შეჩერდება.

3) დეკრეტი ეს ძალაში შედის 1921 წ. დეკემბრის 17-დან.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბ. რევოლიუციონური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე

ს. ქავთარაძე.

რევოლიუციონური კომიტეტის მდივანი, ალ. სალარიძე.

1922 წ. იანვრის „10„

ტფილისი—სასახლე.

პატარა ფელეტონი

მესამე

რაც რომ მახსოვს ჩემი თავი,
არა ერთხელ მიმიმართავს სულელურ ჰიქისთვის,
რომ ღვინით მომებანა საკუთარი ტვინი.
მაგრამ ხულიგანი ქალა
და ველური სიფხიზლე
მუდამ ყოფილა გამარჯვებული,
როგორც „მელლერის“ ცეცხლუხები კასსა.
ალბად იცნობთ ჩემს გაბრაზებულ სახეს,
როცა გულს გადავაგდებ ტალახში.
მინდა დავაპირო დედამიწას ფეხი,
საშინლად მიყვარს ბევრი სვანი ბარით ხელში.
მგონი, მოგეწონებათ ჩემი გენიალური პროექტი.
ქალაქის საბჭო თანახმაა
იჯარით გადმომცეს ერევნის მოედანი.
იქ უნდა გაშენდეს დიდებული ვენახი.
ვინც შაითანში სწოვეს ვირთაგვები,
ყველა გამოფხიზლდება პოეტის მამულში.
იქ ჩვენ გავმართავთ უცნაურ ყაბახებს
სირაჩხანა გამოვა იორღა ცხენებით.
ვინ იქნება ისე ბედნიერი,
რომ მედინის „ვაბერნეს“ მოწყვიტოს ტევანი.
იქ მზარეულები დგჭავენ დღეს ჩახთებს,
ვით სოველ ჩალას უჯიშო ძროხა.

რაჟდ. გოგოხია.

საქართველოს რევკომის საინფორმაციო განყოფილების ცნობები.

სამეურნეო გადაცემა.

რევკომმა მოიწონა დავით ქებაძის მიერ წარდგენილი ხელშეკრულების პროექტი სასტუმრო „ორიანტის“ ძასხე იჯარით გადაცემის შესახებ—ზოგიერთი ცვლილებებით შეტანით.

საბინაო ოთხეული.

ბათომის საბინაო განყოფილება გაუქმებულ იქმნა. მაგივრად შედგენილია საბინაო ოთხეული შემდეგი პირთაგან: პროფესიონალურ კავშირების საბჭოს წარმომადგენლები ოკუჩავა (თავმჯდომარე) და ბრესლავეცი, ჩეკის წარმომადგენელი—ასათიანი და ერთი წარმომადგენელი წითელ მეჯლისიდან. საბინაო ოთხეულს მიეცა უფლება გააუქმოს საბინაო განყოფილების აგენტების კადრი და მათ ნაცვლად შეადგინოს საგარიგო სამეულები—ორი პროფკავშირის და ერთი წითელ მეჯლისის წარმომადგენლებისაგან.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია

გამომცემელი— მთავარი კომიტეტი.

დაიკარგა ივანე ჩიკვაშვილი ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბ.-სამეთ. ფაკულტეტის. გთხოვთ ჩაბარება გიორგი გარსევანი-მეკუთხედელაშვილი. 181

ექიმი

ნ. ა. არშაკუნიძე

გამოცდილი ძიდება

სპეციალურად სიფილისი, სუსუმატი და მისი შედეგები; საქმიანობრივი დაბრუნების. ძიღება საღამოს 4—7 საათ. სოლოლაკი. ცეცხლმქრობელ რაზმის ქუჩ. ამალიერუშენის ქ. № 5. (Новообебутовская.) 1

ქართული ენა თავითგანვე მარჯვივ მდაბიურია

I

როგორაც ჩვენს მწერლობაში, ისევე ჩვენს საზოგადოებაშიაც ბევრი ყალბი საკულტურო შეხედულობა არის გავრცელებული. ასეთია, სხვათა შორის ის აზრი, ვითომც დღევანდელი სამწერლო ენა მხოლოდ ილია ჭავჭავაძის და აკაკი წერეთლის შემოქმედობის ნაყოფი იყვეს, ვითომც იმათ გამოსვლამდე ქართული სამწერლო ენის გამდაბიურებას მოქმედება არავინ ჰყოლოდეს.

ჩვენი საზოგადოება და ნასწავლი კაცობა მეტ წილად ქართული კულტურის, განსაკუთრებით ქართული მწერლობის ისტორიის ნაკლებად ეწყობა და არა გასაკვირველია, რომ ილია ჭავჭავაძისა და აკაკი წერეთლის იქით ვერაფერს ჰხედავდნენ, ქართული ენის ალნაქვსის ნაკლს ვერ ჰგრძნობდნენ.

ილია ჭავჭავაძისა და აკაკი წერეთლის ალნაქვსის ნაკლს, ამ რამდენისამე წლის წინ, შეეხნენ ჯერ სილოვან ხუნდაძე და მერმე მელიტონ კელენჯერიძე. შეიძლება ზოგიერთმა თაყვანისმცემელმა კიდეც უსაყვედუროს მათ უკადრო გასამართლება, მაგრამ მათი გამოსვლა ამტკიცებს იმას, რომ ჩვენი საზოგადოება ისე, როგორაც ევროპის კულტურის ერებს სჩვევია, ავკარგს ერჩებს არა თუ მოკვდავთ, არამედ უკვდავთ ნაწერებშიაც, რადგანაც მათ ნაწერს ალმხსნელობითი გავლენა აქვს მომავალ თაობაზე. კრიტიკოსებს ჰსურთ, სხვების გაფრთხილებით მაინც, ბოლო მოუღონ უკვდავთ ალნაქვსის ზოგიერთ სიმახინჯესა. კრიტიკოსი, რა საკვირველია, უნაკლო არ არის. შეიძლება ხანდახან ისიც სცდებოდეს თვითონვე, მაგრამ ყურ დასაგდებია ის გარემოება, რომ მამხილებელი იბადება იმ საზოგადოებაში, რომლის გადაგვარებულ ფსიხიკასაც ერთმანერთში ვერ გაურჩევია სისწორ—სიმრუდე ენისა.

რამდენად მართალია, რომ ქართული ენის გამდაბიურების თაოსნობა პირველად წილად ჰხვდათ მეცხრამეტე საუკუნის მწერლებს და მათ შორის განსაკუთრებით ილია ჭავჭავაძეს და აკაკი წერეთელსა, რომელნიც ამის გამო უნდა ჩაითვალნენ ქართული სამწერლო მდაბიური ენის შემოქმედად? აქვს თუ არა ქართულ ენას არა მდაბიური ელემენტი და თუ აქვს, რამდენად ბუნებრივია?

ქართული მწერლობა, უეჭველია, დაიბადა ქრისტიანობის შემოღებისათანავე IV საუკუნეში, მაგრამ ქართული ხელთნაწერის თარიღი VIII საუკუნის უადრესი არ მოგვეპოება. ხელთნაწერების განხილვა ჰმოწმობს, რომ მათი ენის გრამმატიკული განვითარება უკვე დასრულებულა. ნუთუ გულში ვიქონიებთ იმ გარემოებას, რომ ზოგიერთი ხელთნაწერის ტექსტი უფრო ძველია, ვიდრე მისი გადაწერის თარიღი, ძაშინ უნდა დავასკვნათ, რომ ქართველ მწერალს უკვე შემუშავებული განვითარებული ენით დაუწყია წერა.

ჩვენ არა მოგვეპოება ძველი ტექსტი გაუგებარი ისეთი, როგორიცაა აქვს ფრანგულ მწერლობას—ქადაგებანი გრიგოლ ტურელ ეპისკოპოსისა (VI ს.) ქართული ენა ძველადვე აღვილ გასაგები, ბუნებით მსუბუქი, ადვილ გამოსათქმელ გასაგონია. თუ მოიპოება, ზოგი რამ ნაწერი ძნელი გასაგები ძველი სასულიერო, თუ საერო ნაწერი ძველი, მათ გვეგონით იქვე ხელის ხელ საგიოგრაფიები მარცვლიტები ენა, რომელიც დიადია თავისი მარტივის ალნაქვსითა.

იმ ძველი ნაწერის ალნაქვსის, თუ მინაარსის გაუგებრობა ზოგჯერ იმას გამოუწვევია, რომ ქემთა ვითარებით დაკარგული ტექსტის აღსადგენად ახლად უთარგმნიათ უნიკო და უვიც მწერლებს და მით შეუვსიათ ნაკლი. ასეთი ყოფა დასდგომია ბიბლიას. ძალლიანი ენით გადმოუღიათ,—საერთოდ დავით წინასწარმეტყველის საგალობელნი. მარტივია ალნაქვსის ათონური სახარებისა, მაგრამ უფრო მარტივია ენა ძეთერთმეტე საუკუნემდე ნათარგმნი სახარებისა, დასამოწმებელად მეტთაქვს მხოლოდ ორიგინალი კვთილ ხასიტყვის ძეგლითები, რათა ცხად ვჰყოთ ალნაქვსის თანდათანი განხილვა.

მეხუთე მეთე საუკუნემდე, როგორაც არის მაგალითად ცხოვრება არჩილ ჰარმეულისა ლეონტი მროველის მიერ, მეათე საუკუნისა გიორგი ხანძთელისა ცხოვრება გიორგი მერჩულის მიერ, ნინოს ცხოვრება არსენ იყალთოელის მიერ და ხაგალთბელნი მიქელ მოდრეკილისა და მეთერთმეტე საუკუნისა მოძღვრება დავით ჯიბისძისა საღმთო წერილის უმზა ადგილებთან შედარებით ჩინებული ქართული ენით არის დაწერილი. მათ ავტორებს ეტყობათ მისწრაფება წმინდა და გასაგები მწიგნობრობისაკენ.

დავუგდოთ ყური მაგალითებსა:

მეათე ს.-ისა ცოდვა არა ჰყოფს ... სა ძას. ადიდეთ გულის წყალობით, დაუპყრობელითა, არამედ სიმშვიდით პირველისაებრ და ლიქნით ევ ... ბა. არცადა აღთქმითა და ქადებითა ნიჭთა და პატივთათა, არამედ ძყოინვარედ და საზეპოროდებით მიუგო წიდოსა ძას; ყინთაგან არა გეხებს ცხოვრება თავისა შენისა და უპატიოესი ძენი და ოქროსა ძირთ დიდეც სასოება, ჯერ არა, რათა შეაცა მიქვედ ორიოდ.

(ცხოვრება არჩილ პირველისა ლეონტი მროველის მიერ.)

X ს. რამეთუ იყენით ერთგვარ არს ქვეყანა უდაბნოთა მათ ქ ქვეილად შეზავებულ ბზიაგან და მყარისა. რამეთუ არცა ფიცხელი სიცხე შეუძლავს მათ და არცა გარდარეული სიცივე მოუღის მყოფთა მისთა, არამედ განწყობილი დგას თვისსა საზღვარსა ზედა, უხმარი, ურთიერთი მზეო; რამეთუ კაცთა ხატი ფე ხთაბი არიადის თიხისა ემონეიან სლვასა მათსა.

(ცხოვრება გრ. ხანძთელისა გიორგი მერჩულის მიერ).

X ს. რამეთუ დგა კაცი ერთი საპილენძია, და გვამსა ტანსა მისსა ჯაჭვი ოქროსა და თავსა მისსა ედგა ჩაფხუტი ოქროსა და სამხარნი მისნი ოქროსანი და თვალად მისსა აქვნდეს ქვა ბივრიტი და ივაკინთი. ხოლო ხელსა აქვნდა ხრმალი, რომელი, ვითარცა ელვა, საზარულად იქცეოდა ხელსა შინა მისსა, ვიცა რომელი შეეხებიან სიკვდილად ნარიხიორის თავი და გახიკითხავენ და იტყვიან თვითოეული თავსა შორის თვისსა. ნუ უკვე დავაკლო ერთგულობითა მსახურებასა, ანუ სცთა საღამე სიტყვად ეპოქალსათანა, ანუ სიკვდილ დამხვდა საღამე ძვირსა დვთად,.

(ცხოვრება ნინოსი არსენ იყალთოელის მიერ).

X ს. ხოლო სიმრავლე ალმერბენთა ღაღადებდის და ეტყოდის არა. მოიქეც რჯულისა ჩვენისაებრ და იყო შენ ყოველთა უხუცეს; ხოლო არა ღალადებდის და ეტყოდის, არა, არა მიხვდეს მე თქვენგან ქრთამი ოქროა, არცა ამთრაქი. არა ვერ ვეძიებ ცხოვრებასა მისის საწუთროისასა.., არამედ ვითარ გნებავს ყოვლადმათი აღსასრული, რამეთუ თუ ქიოვინ არს მიმღებელ სულისა წმიდისა (ხაგალთბელნი მიქელ მოდრეკილისა).

XI ს. სვეტი წყალსა ქუთაისთაგან შეხთა,.. ნუ მიხვალ წყაროსა მიმართ უცხოსა, არამედ თვისთა მონაგებთაგან შეიკრებდი ნუ ეშმაკის სარწმუნოსა ცხოვრებისა შენისასა. უკეთუ გაქვს რკალი, გინა სამოსელი, გინა კარავი გინა სხვა რამე, ყოველივე წარავე, ინებე ყოვლისავე განსყიდვა თვისიერ თავისუფლებისა ოდენ შენისა.

(მოძღვრება დავით ჯიბისძისა) რა სრულითებრივად აღწერია ჩვენთვის არჩილის მტანჯველის სულისკვეთება ლეონტი მროველსა, ბუნების თვისებანი გიორგი მერჩულსა, არმაზ კერპის ვითარება არსენ იყალთოელსა, აბოს და ტარიანთ ღაღადება მიქელ მოდრეკილსა და რა კარგად ქმოძღვრებია ჩვენთვის თავისუფლების დაცვა დავით ჯიბისძესა.

პეტრე მირიანაშვილი.

(შემდეგი იქნება)